Єднаймося в Просвіті!

ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА

Мусимо навчитися чути себе українцями – не галицькими, не буковинськими українцями, а українцями без офіціальних кордонів.

Іван ФРАНКО

25 (599)
23 червня
2016 р.

Тижневик "Галицька Просвіта" * Засновник – Івано-Франківське ОО ВУТ "Просвіта" ім. Т. Шевченка * Свідоцтво – ІФ № 521 від 15.06.2004 р. * Шеф-редактор – Степан Волковецький * Головний редактор – Богдан Вівчар * Літературний редактор – Ірина Шумада * Верстка – Марія Дзебчук * Набір – Наталія Дяченко * Друк – КП фірма "ЛІК" * Тираж – 2000 примірників * Замовлення – № 1049 * Наша адреса: 76018, м. Івано-Франківськ, вул. М. Грушевського,18 * тел. (0342) 75-05-86, * тел./факс (03422) 2-38-67 * e-mail: oblasna-prosvita@ukr.net * http://uaprosvita.if.ua/ * Наші реквізити: Р/р 26003300012896 в ПАТ "Ідея Банк" МФО 336310, код 04929075. * За зміст і достовірність інформації у рекламі відповідає рекламодавець * Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій і подає матеріали для дискусії * За точність викладених фактів відповідає автор * Редакція застерігає за собою право редагувати і скорочувати матеріали * Листування з читачами – тільки на сторінках газети

КОЛОНКА РЕДАКТОРА

ЧИ, БУВА, НЕ ТРОЯНЦІ?..

Нещодавно один популярний український телеканал подав інтерв'ю з відомим московським журналістом, опонентом Путіна. Він критикував Путлера, радив українцям і українській владі, як їм жити й боротися з корупцією і висловив готовність навіть відкрити одну чи дві радіоефемки, а то й телеканали, і навіть газету, аби тільки знайшлися спонсори, себто гроші. На запитання ведучої, чому він, знаючи добре англійську, не поїхав у якусь щасливу країну, відповів: «Мнє здєсь комфортно».

На перше сприйняття дії і наміри добрі й навіть хочеться їх підтримати. Але скажіть, яка прикрість для Путіна, що якийсь московський журналіст критикує його в Україні? Як на мене, критикуйте його в Росії, донесіть правду росіянам. А українські журналісти й без вас доносять спільноті правду про правдиву сутність лідера сусідньої держави. А, по-друге, навіщо в Україні ще одна чи дві радіоефемки, телеканал чи ще одна газета, які на мові північного сусіда «просвітлюватимуть» мізки українцям?

А перед тим ще один відомий журналіст із Московії, який нібито опальний до тієї ж влади і який має своє політичне шоу на одному з найрозповсюдженіших телеканалів, написав «лист Президентові України з побажанням ширше відкрити обійми» для російських журналістів, без зволікань надавати їм українське громадянство і сприяти працевлаштуванню. Мовляв, вони сприятимуть боротьбі з путінським режимом і швидшому вреґулюванню кризи у відносинах між двома сусідніми державами.

Може, й так. Але скажіть, на якій мові вони спілкуватимуться з українською спільнотою (не писатимуть же вони свої спічі для російських ЗМІ)? Чи не сприятимуть вони, хай і дотично, просуванню ідей «русского міра» в Україну? Адже це люди авторитетні, мають вплив на аудиторію, на суспільні настрої і мотиваційні прояви соціальних груп.

А тепер подивімось на ситуацію очима скептика і конспіролога: може, це прояв одного з варіантів гібридної війни? В умовах, коли український парламент ухвалює закон про квотування української пісні, коли суспільство жорстко й настирно вимагає обмежити вживання чужої недержавної мови в теле- і радіоефірах, пресі, обмежень у розповсюдженні московських книжок, тут під пристойним приводом, сповідникам цієї мови має надатися необмежений пріоритет. Чи, бува, оці «браві хлопці – вороги Путіна», не заслані до нас із вулиці Кремлівської?

Не стверджую, але пропоную помізкувати. Напевно, якщо вони справжні опоненти Путіна, для українців та українства вони б зробили більше користі, якби критикували путінський режим саме в Росії, серед російського суспільства. В Україні ми з цим питанням дамо собі раду і без сусідньої допомоги... А так виглядає що це «троянські коні», заслані у нашу державу. Бо ж попереджали ще греки: бійтесь данайців, що дари приносять.

А тим часом Тернопільська міська рада, напевно, довідавшись про проведений в Івано-Франківській «Просвіті» круглий стіл «Росія чи Московія? Історична справедливість» і його Ухвалу, зобов'язала всіх власників зовнішньої реклами, де згадуються слова «Росія» і похідні від нього, зняти їх на всіх носіях. Отак би мала діяти і наша міська і районна влада. Не чекайте, панове владці, нагадувань. Беріть приклад із сусідів.

Богдан ВІВЧАР

28 ЧЕРВНЯ – ДЕНЬ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ

Двадцять років тому, 28 червня 1996-го, Верховна Рада України утвердила нову Конституцію України – першу Конституцію незалежної Української держави.

Опинившись перед загрозою розпуску парламенту, депутати працювали над проектом, залишаючись у сесійній залі всю ніч з 27 на 28 червня. Парламентарі врахували зауваження Президента України, а також підтримали всі спірні статті проекту – про державні символи України, про державну українську мову, про право приватної власності в Україні.

Утвердженя Конституції закріпило правові основи незалежної України, її суверенітет і територіальну цілісність. Це стало найважливішим кроком у забезпеченні прав людини й громадянина, сприяло подальшому підвищенню міжнародного авторитету України на світовій арені.

Конституція діє і сьогодні, хоч кожен новий Президент намагається її переписати під себе, додати собі нові права без обов'язків. Не виняток і нинішній. Тому на «конституційному полі» відбувається жорстока боротьба між тими, хто в умовах фактичної війни хоче внести зміни, які можуть розколоти Україну, і тими, хто вважає, що взагалі чіпати Основний Закон у час війни не можна, тим більше вносити зміни під тиском Москви й чужим диктатом. Ми на боці останніх: руки геть від Конституції!

Відповідно до Конституції, день утвердження Основного Закону є державним святом – Днем Конституції України.

ПАМ'ЯТЬ

ВКЛОНИЛИСЬ УСІМ

ПРИКАРПАТЦІ ВШАНУВАЛИ ПАМ'ЯТЬ ЖЕРТВ ПОЛІТИЧНИХ РЕПРЕСІЙ І КОМУНІСТИЧНОГО ТЕРОРУ

На Трійцю в урочищі Дем'янів лаз зібралися представники обласної та міської влади, громадськість краю та духовенство, аби вшанувати жертви комуністичного режиму.

Всі спільно помолилися за мир в Україні, за убієнних, за упокій загиблих, які в різні періоди відстоювали Незалежність нашої держави. До могил у Дем'яновому лазі поклали квіти і вінки. А потім відбулось віче.

Участь у ньому взяли заступник голови облдержадміністрації **Ігор Пасічняк**, голова обласної ради **Олександр Сич**, міський голова Івано-Франківська **Руслан Марцінків**.

За словами представника обласного відділення «Меморіалу» **Степана Каспрука**, на місці розкопок було знайдено 504 жертви комуністичного режиму. 29 жовтня 1989 року з участю півмільйонної громади краю та України було здійснене їхнє перепоховання. Впродовж 25-ти років знайдено ще понад 4000 жертв. Однак ще налічується до 300 місць, де можуть бути захоронені жертви політичних репресій. Розкопки поховань жертв тоталітарного режиму триватимуть.

ІНТЕРВ'Ю

Є ТВОРЧІСТЬ ПІСЛЯ ПРЕМІЇ

Цьогорічним лауреатом обласної премії імені Василя Стефаника в галузі літератури, номінація «поезія», став голова Рожнятівського районного об'єднання товариства «Просвіта» імені Тараса Шевченка, письменник Любомир МИХАЙЛІВ, якого наша обласна організація «Просвіти» висувала на здобуття цієї високої нагороди.

Член НСПУ Леся Шмигельська взяла інтерв'ю у лауреата.

Л. Ш.: *Любомире Львовичу! Що для Вас означає премія імені Василя Стефаника, якої Ви удостоїлися нещодавно?*

Л. М.: Це, перш за все, визнання моєї творчої праці в галузі літератури й висока оцінка тих творів, які я написав і подав на конкурс. І сьогодні, оглядаючи свій літературний шлях від першого вірша, написаного ще в п'ятому класі, і до нинішнього дня, приємно радію, що я вийшов на цю літературну вершину.

Л. Ш.: *Скажіть, будь ласка, про ті твори, за які ви удостоїлися цього високого звання лауреата.*

Л. М.: Мене нагороджено за книжки: «Сонячні бджоли», «Як маків цвіт» та збірку поезій на військову тематику «Йшли батальйони на схід». Це книжки різні за своїм художнім розкриттям, за сюжетною побудовою і тематичним спрямуванням. Але всі вони об'єднані великою любов'ю до нашої рідної землі, яка дарує нам радість життя і по-материнськи сприймає наші тривоги й болі. І вони є літературними свідками нашої епохи, що неспокійна по своїй суті. Книжки – це мої діти виношені, вистраждані. Це птиці мого серця, що полетіли до людей, аби розказати про все, що відстоялося в серці. Писав і готував до друку їх уважно й наполегливо протягом кількох років, звичайно, не з наміром, щоб подати на здобуття якоїсь премії, а просто, щоб донести все найкраще, чим я володію в літературній творчості й що мене найбільше хвилює і болить в наш час. І, здається, мені вдалося реалізувати свій задум.

Л. Ш.: *Цікаво знати, а хто з видатних людей свого часу був Вашим кумиром чи навіть і творчим наставником?*

Л. М.: Моїми кумирами були і є поети Дмитро Павличко, Іван Драч, Ліна Костенко, Дмитро Кремінь. А в області – Галина Турелик, Ольга Слоньовська, Неоніла Стефурак. Вдячне слово хочу сказати і лауреатові Шевченківської премії, письменникові Степанові Пушику, який помітив мене в літературному процесі. Творчо підтримав і дав рекомендацію в Спілку письменників України.

Л. Ш.: *Ми, шанувальники Вашої творчості, знаємо Вас, Любомире Львовичу, як письменника, журналіста і краєзнавця. Очевидно такий широкий спектр Ваших творчих зацікавлень і є наслідком певних літературних надбань?*

(Чит. 3 стор.)

АНОНС

ШЕВЧЕНКО-ФЕСТ

«ТАРАСОВЕ ЗАПОРОЖЖЯ-2016»

ШАНОВНІ ДРУЗІ!

Оргкомітет і Запорізьке товариство «Просвіта» імені Тараса Шевченка запрошують вас 22–24 липня взяти участь у Другому Шевченко-Фесті «Тарасове Запорожжя-2016», присвяченому 173-ій річниці перебування Тараса Шевченка на Запорожжі та острові Хортиця.

Це знакова подія не тільки для мешканців нашого краю, але й для українства загалом. Адже Тарас Шевченко як яскрава зірка світить нам дороговказом на велике майбуття. Не забудьте вдягти вишиванки і взяти з собою «Кобзар», вірші з якого зможете прочитати на урочистості.

Тел. для довідок:
098-436-23-63; 099-971-15-36.

ШАНОВНІ КРАЯНИ!

ДОРОГІ ПРОСВІТЯНИ!

Передплачуйте газету «ГАЛИЦЬКА ПРОСВІТА».

Передплатний індекс – 91083.

ВАРТІСТЬ ПЕРЕДПЛАТИ (без оплати оформлення):

на місяць – 5,00 грн.,
на півроку – 30,00 грн.,
на рік – 60,00 грн.

СТИХІЯ

ГРОЗА І БУРЕВІЙ НА ПРИКАРПАТТІ: Є ЖЕРТВИ І ЗНАЧНІ РУЙНУВАННЯ

21 червня близько 15.00 внаслідок погіршення погодних умов (сильний дощ, грози, місцями град, при грозі шквалисте посилення вітру), які спостерігались в окремих населених пунктах Надвірнянського, Богородчанського, Коломийського, Калуського, Тисменицького, Тлумацького районів та в місті Івано-Франківську, сталося пошкодження дахів житлових і господарських будівель, повалення дерев. У результаті падіння дерев – одна особа загинула, ще чотири людини отримали травми, інформує прес-служба ДСНС.

Так, в селі Бабче Богородчанського району внаслідок сильного вітру на жінку впало дерево. Потерпіла 1959 р. н. померла ще до приїзду медиків. Як з'ясувалось, жінка ховалась від грози під деревом.

В селі Лисець Тисменицького району травмовано чоловіка, 1972 р. н. З діагнозом «відкритий перелом лівої гомілки» потерпілого госпіталізовано до обласної клінічної лікарні.

В селі Фітьків Надвірнянського району травмовано жінку, 1970 р. н.

В селі Світлище Коломийського району травмувався чоловік, 1971 р. н., житель села Лісний Хлібичин. Як з'ясувалося, від пориву вітру його викинуло з мотоцикла.

Ще один чоловік, житель селища Отинія Коломиського району, отримав травми через падіння шиферу у вікно будинку.

Внаслідок поривів вітру пошкоджено дахи житлових та господарських будівель.

Працівниками Служби порятунку проведено заходи з очищення проїжджої частини дороги між селом Чернів Тисменицького району та селом Хриплин Івано-Франківської міськради.

Внаслідок падіння дерева на газову трубу без газопостачання залишився 90-квартирний житловий будинок в Калуші по вулиці Долинській та приватний житловий будинок в селі Боднарів Калуського району. А без електропостачання – дві насосні станції. На сьогодні час водопостачання Калуша забезпечено.

Підрозділами Управління ДСНС в області здійснено 24 виїзди для ліквідації наслідків ускладнення погодних умов, прибирання повалених дерев з доріг, автомобілів, газової труби, церкви, дахів житлових та адміністративних будівель.

ТАК ДУМАЮ

ЯК ОБРАТИ ЧЕСНОГО ПРЕЗИДЕНТА

Чим пояснити, що діяльність Президентів України за роки Незалежності українці не схвалюють?

Причина: вибір за зразком Заходу з подачі політичних партій. В Україні ж нема політичних партій, а є олігархічні клани, називані партіями, і практика Заходу нам не пасує. Нам потрібна своя система вибору Президентів з-поміж видатних громадян України. Президент має бути безпартійний.

Тому систему виборів голови держави треба докорінно змінити.

Верховна Рада має створити постійну «президентську комісію» для пошуку кандидатів на роль державного лідера.

Ця комісія шляхом бесід із Героями України, академіками, письменниками, лікарями, винахідниками, військовиками, спортсменами, діячами культури та іншими видатними громадянами України, тільки не з олігархами і не з підлабузниками олігархів, підшукує кандидатів, які згодні кандидувати на пост Президента.

Очевидно, серед цих видатних громадян знайдуться гідні особи на пост Президента країни, які чесно й без фальшу будуть виконувати обов'язки лідера.

Наслідком бесід комісія укладає список з десятьох або й більше кандидатів у Президенти.

За кілька місяців до виборів Президента «президентська комісія» через газету «Голос України» оприлюднює список кандидатів на Президента.

ЦВК вносить цей список кандидатів до виборчих бюлетенів і починає сама вести передвиборну аґітацію за кандидатів, організовує виступи кандидатів на радіо й телебаченні.

Святослав КАРАВАНСЬКИЙ

НА ТОМУ СТОЮ: СЕЛЕКЦІЯ ПОГРОЗОЮ

МИ ВСЕ ПОВЕРНЕМО, А ВИННІ БУДУТЬ ПОКАРАНІ

Ми живемо за законами, які заперечують нашу генетичну пам'ять. Відсутність селекції погрозою опустило кожного з нас. Чоловіки стали боятися того, чого раніше не боялися жінки і діти.

Від якогось часу українське суспільство втратило імунітет до лідерів низької якості. Повсякчас повторюємо, що ми – діти козацького роду. Але якби бодай один запорожець з'явився сьогодні де-небудь на вулиці – сучасна публіка наклала б у штани від страху. Який там «Беркут», яка «Альфа»? Навіть бувалі сучасники жахалися цього леґіону екстремалів і висловлювали своє співчуття їхнім старшинам. Адже обіймати будь-яку посаду в межах степових вільностей було смертельно небезпечно.

Козак – це не лише гопак, а особисто вільний та озброєний чоловік. Підкорятися випадковим людям було не в його правилах. Тому в основі школи запорізького лідерства лежала пряма погроза. Перш ніж випинати груди й роздувати щоки, запорожець запитував у себе: «А чи не тонка в мене кишка?» Виходячи з численних прикладів, він знав, що завоювати тут довіру суспільства і не виправдати її – означає вірну загибель.

Кожний козак, який наважився вирізнятися своїми позитивними якостями з загальної маси, ризикував бути обраним на посаду. При цьому його згодою ніхто не цікавився. Відмовитися від запропонованої честі можна було тільки символічно і не більше двох разів. Якщо кандидат починав упиратися по-справжньому, то, у кращому випадку, його могли зробити інвалідом, аби надалі не видавав себе за крутого.

Приймаючи посаду на рік, запорізький лідер буквально ходив по лезу ножа. Сотні очей уважно стежили за кожним його рухом. Найменше порушення діючих законів або колективних уявлень про справедливість негайно бралося до уваги. За рідкісним винятком, до закінчення призначеного терміну посадова особа вважалася недоторканною. Але після чергових перевиборів грішне керівництво вбивали на місці. За тими, хто вцілів, довічно залишалося почесне право носити звання «Колишній кошовий» чи «Колишній суддя» тощо. Це слугувало своєрідною компенсацією за шкідливість і виявлену мужність.

Україна була товариством озброєних чоловіків, і лідер одержував зворотний зв'язок не газетними публікаціями, а кулями. Це зобов'язувало. Продуктивно працюючи на благо колективу, козацька старшина не розлучалася з булавами й перначами, щоб у будь-який момент прийняти критику народу. Лідери тієї епохи були варті своїх виборців.

Сьогодні теж варті, але якість виборців інша. Втративши право на володіння зброєю, наші чоловіки змінилися конституційно. Якщо раніше, вступаючи в діалог, українець хапався за шаблю, то сьогодні він може хапатися тільки за серце. Швидкість пострілу ми замінили дальністю плювка. Лідери не бояться покари. Беззахисність чоловічої маси розклала націю. Дріб'язковість погрози визначила нову якість еліти і, відповідно, нашого життя.

Горе не в тім, що у нас начальство слабке, а в тім, що ми не розбираємося в нарізній зброї.

Американській еліті легше виправдовувати довіру народу. Там, де зберігається 20 мільйонів снайперських гвинтівок, інакше і бути не може. Адже справа тут не в політичних убивствах, а у відчутті реального права особистості на захист свого життя, честі й гідності, минаючи посередників.

Те, що не можна захистити, люди воліють не мати. Тому найменше зазіхання на особисту зброю в США сприймається як зазіхання на все, що є в людини. Готовність індивідуума в будь-який момент перетворитися на озброєну опозицію визначає ступінь його соціальної повноцінності. Чого можна чекати від нації, коли в чоловіках виховують комплекс провини за природне бажання поторкати парабелум? Нічого, окрім покірливості тупорилого стада.

У результаті юридичних хитрувань український чоловік став схожий на півня, якому відрубали дзьоба і видерли шпори. Маючи право на протест (відповідно до Конституції), він не має права на зброю (за винятком мисливської). Тобто одружуватися можна, але секс заборонений.

Україна – територія старих демократичних традицій. Тут поняття волі було невід'ємним від права володіння зброєю. Немає зброї – немає погрози і, відповідно, немає сміливих лідерів і проґресу.

А найголовніше – у нас немає почуття власної значущості. Ми живемо за законами, які заперечують нашу генетичну пам'ять. Відсутність селекції погрозою опустило кожного з нас. Чоловіки стали боятися того, чого раніше не боялися жінки і діти.

Ми всі розучилися відповідати за свої слова і робимо вигляд, що так і було.

Але так не було. І не буде!

Ми все повернемо, а винні будуть покарані. Долучайся!

За матеріалами Інтернет-газети «Народний оглядач»
підготував ***Євген РОМАНИШИН,***
заслужений лікар України,
член Правління
ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ВТРАТИ

ВІДІЙШОВ У ВІЧНІСТЬ МИХАЙЛО ВИШИВАНЮК

На 64-му році життя після тривалої хвороби помер екс-голова Івано-Франківської облдержадміністрації Михайло ВИШИВАНЮК.

Сумна подія сталася 18 червня в Австрії, де він перебував на лікуванні.

Вишиванюк Михайло Васильович (нар. 13 жовтня 1952, с. Іванівці, Коломийський район) – український політик, колишній голова Івано-Франківської облдержадміністрації (1997–2005 і з квітня 2010 по 7 листопада 2013).

До переходу на державну службу 26 років працював на виробництві. Його практичний досвід як керівника формувався в галузі сільського господарства.

1981 року очолив правління колгоспу імені Степана Мельничука. Згодом домігся його реорганізації, і колгосп став одним із перших акціонерних товариств.

1992–1997 – очолював раду сільгоспвиробників області, з березня 1995 до травня 1997 року був радником Президента України з аґрарних питань, водночас до лютого 1999 року – член Комісії з питань аґрарної та земельної реформи при Президентові України.

З 8 листопада 2013 по 25 лютого 2014 займав посаду радника Президента України.

Працюючи керівником області, він допомагав «Просвіті», свого часу посприяв у ремонті вестибюлю НД «Просвіта».

У 1992 та 2001 роках отримував Державну премію України в галузі архітектури.

Нагороджений медаллю «За трудову відзнаку» (1986), відзнаками Президента України – орденом «За заслуги» III ступеня (1996) і II ступеня (1999), орденом Честі Грузії (2003). Заслужений економіст України.

Прощалися з Михайлом Вишиванюком 21 і 22 червня в облмуздрамтеатрі, того ж дня – у Коломиї та рідному селі Іванівці, де його поховали.

Просвітяни краю сумують і висловлюють щире співчуття родині покійного.

Вічная пам'ять! Пухом українська земля. Хай Господь прийме його душу у свої оселі.

Рада і Правління
ІФ ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

ВАРТО ЗНАТИ

ОЩАДБАНК ЯК ПАНАЦЕЯ ВІД ЗЛОВЖИВАНЬ З ОТРИМАННЯМ ПЕНСІЙ ВНУТРІШНЬО ПЕРЕМІЩЕНИМ ОСОБАМ

Всі внутрішньо переміщені особи, які проживають на території Івано-Франківської області, з 1 липня 2016 року будуть отримувати пенсії виключно через рахунки та мережу установ і пристроїв ПАТ «Державний ощадний банк України», повідомила начальник головного управління Пенсійного фонду України в області Надія Павлюк.

В. К.: Чим викликана така умова для внутрішньо переміщених осіб?

Н. П.: Відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 14.03.2016 № 167, починаючи з 1 липня 2016 року виплата пенсій всім внутрішньо переміщеним особам здійснюватиметься виключно через рахунки та мережу установ і пристроїв ПАТ «Державний ощадний банк України».

В. К.: Що ж робити тим, хто обслуговується іншим банком?

Н. П.: На сьогодні в області всього 50 внутрішньо переміщених осіб (з них 30 в м. Івано-Франківську) отримують пенсії через поштові відділення зв'язку. Саме їм треба терміново звернутися у зазначену банківську установу для відкриття поточного рахунку та повідомити органам Пенсійного фонду реквізити відкритого пенсійного рахунку. Якщо вони цього не зроблять, то з 1 липня 2016 року виплату пенсій їм буде припинено.

В. К.: ...І людина залишиться без пенсії?

Н. П.: Відновлення виплати пенсії буде здійснене відповідно до постанови Кабінету Міністрів України від 08.06.2016 № 365. В ній виписано такий порядок. Основною умовою для отримання пенсії стає місце проживання внутрішньо переміщених осіб, тобто за адресою, де вони зареєстровані. Рішення про відновлення виплати пенсії прийматимуть комісії з питань призначення (поновлення) соціальних виплат, які будуть створені при райдержадміністраціях та виконавчих органах міських рад. Наголошуємо: рішення вони ухвалюватимуть тільки після визначення фактичного місця проживання внутрішньо переміщеної особи.

В. К.: Якщо людина вже обслуговується «Ощадбанком», їй теж треба звертатися в Пенсійний фонд?

Н. П.: Так. Тим внутрішньо переміщеним особам, які вже обслуговуються в установах «Ощадбанку», необхідно звернутися до органів Пенсійного фонду, де вони перебувають на обліку, за виготовленням платіжної картки, яка буде одночасно електронним пенсійним посвідченням. При собі треба мати паспорт, пенсійне посвідчення, ідентифікаційний номер, довідку про взяття на облік внутрішньо переміщеної особи, фото (6 х 4).

В. К.: А якщо людина – інвалід?..

Н. П.: Внутрішньо переміщені особи з особливими потребами можуть зателефонувати в управління Пенсійного фонду, де вони перебувають на обліку, повідомити адресу свого місця перебування – і працівники Фонду прийдуть до них самі.

В. К.: Які ще зміни в чинному законодавстві відбулися стосовно внутрішньо переміщених осіб останнім часом?

Н. П.: Скасовано термін дії довідки, що раніше обмежувалася шестимісячним терміном. Тепер уже не потрібні відмітки державної міґраційної служби. Важливо, щоб людина фактично проживала на території нашої області. Для цього й запроваджено порядок перевірки: перебуває в нас людина чи ні. Практично всі зміни спрямовані на те, щоб люди, які тимчасово переселилися в нашу область, почувалися комфортно, як рівноправні громадяни України, вчасно і в повному обсязі отримували всі соціальні виплати, в тому числі пенсії.

Записав
Володимир КРИВОРУЧКО

НИНІ Б ТАКИХ ПРОВІДНИКІВ

Як ми повідомляли, у часі відзначення 125-річчя засновника і Провідника ОУН Євгена Коновальця в Центрі патріотичного виховання української молоді імені Степана Бандери в урочистій обстановці було відкрито кімнату-музей Є. Коновальця, до речі, він другий в Україні – перший діє на Львівщині, в рідному селі Коновальця Зашкові. Більшість матеріалів для експозиції були надані Проводом ОУН, зокрема Фундацією імені Олега Ольжича.

– Важливою подією і особливістю цьогорічного ювілею Коновальця, – наголосив у своєму виступі на відкритті музею Коновальця директор Івано-Франківського обласного музею визвольної боротьби імені Степана Бандери Ярослав Коретчук, – є ухвалення Верховною Радою України постанови про відзначення на державному рівні 125-річчя Провідника ОУН. Йдеться, зокрема, і про перенесення праху Коновальця з Роттердама в Україну, адже десятиліттями говоримо про створення Пантеону слави й повернення останків наших провідників, в тому числі Степана Бандери, Андрія Мельника, Симона Петлюри та десятків інших національних героїв, які завершили земний шлях на різних континентах і в різних куточках світу. На думку Я. Коретчука, про Є. Коновальця в Україні й світі знають значно менше, ніж про С. Бандеру, хоч вага і роль Коновальця величезна. Адже саме він, зумів об'єднати розрізнені організації українських націоналістів в єдину монолітну ОУН, яка при створенні налічувала 100 членів, а вже в 1941 році, коли його вже не було і, не зважаючи на десятиліття репресій і постійні переслідування, тільки в Західній Україні ОУН нараховувала понад 20 000 вишколених і загартованих націоналістів.

Тобто Євген Коновалець заклав підвалини національно-визвольної боротьби українців за свою державність в 40–50-их роках, яка засвідчила всьому світові, що Україна жива й бореться за своє визволення. Цілком очевидно, що якби не було цього етапу боротьби, то чи відбувся б Акт проголошення Незалежності й Референдум.

Оскільки до відкриття кімнати-музею Є. Коновальця причетна й Івано-Франківська міська рада, то у своєму виступі заступник голови міста Олександр Левицький наголосив, що, не зважаючи на обтяжливі обставини – російсько-українську війну, ми зобов'язані вшановувати пам'ять тих, хто дав Україні шанс залишитись українською, і дуже важливо, що, за прикладом Коновальця, були і зараз є такі українці, які готові покласти своє життя за наші мирні дні, за європейський вибір України.

У своєму виступі М. Сулятицький прочитав вітання, які надійшли на адресу кімнати-музею Коновальця, зокрема від Фундації імені Олега Ольжича і нардепа Ю. Тимошенко, а також вручив активістам створення музею грамоти від Івано-Франківського обласного оргкомітету. Серед нагороджених – голова ОУН Богдан Червак, міський голова Івано-Франківська Руслан Марцінків, директор Івано-Франківського центру патріотичного виховання української молоді Галина Савченко та інші.

Свій виступ на урочистості письменник Микола Зеновій Симчич присвятив аналізові позиції Є. Коновальця. Важливим його витвором є його принцип – служити не особам, а Україні, боротися не за кар'єри, посади чи корупційні схеми, а за Ідею, за свободу й державність української нації. Щодо перспектив об'єднання ОУН, промовець нагадав слова Д. Донцова з його книжки «Хрестом і мечем»: «…дійсне об'єднання народу можуть перевести лиш ті, які ґрунтовно унешкідливлять «рідних» дурисвітів і перекинчиків».

Ідеї і чин Коновальця мають працювати для України.

Микола СИМЧИЧ, Юрій ГУДЧАК,
м. Івано-Франківськ

ВШАНУВАННЯ

ПАМ'ЯТАТИМУТЬ У ВІКАХ

У день пам'яті Євгена Коновальця, організатора й першого Провідника ОУН, у Старих Кутах біля першого на Прикарпатті пам'ятника Провідникові відбулося велелюдне віче.

Як і більшість борців за волю України – Іван Мазепа, Андрій Войнаровський, Петро Калнишевський, Симон Петлюра, Степан Бандера – він спочиває вічним сном далеко від рідної землі. Та й у засвіти Євген Коновалець відійшов не з волі Божої, а підло вбитий московським аґентом на чужині. Імперія боялась навіть його тіні, двічі підриваючи на світанку нашої Незалежності пам'ятник, встановлений у рідному Зашкові на Львівщині.

Але правду не здолати, стремління народу до волі в кайдани не закувати. Один з перших пам'ятників Євгенові Коновальцю – і перший на Прикарпатті – в січні 2010-го встановлено в Старих Кутах з ініціативи Богдана Глібчука – нині голови Косівського районного об'єднання «Просвіта» ім. Т. Шевченка. Він же ініціював цьогоріч панахиду, присвячену ювілейній даті, урочисті збори в місцевому Будинку культури і святковий концерт у рідному селі. Пропозиції підтримали райдержадміністрація і районна рада, створивши оргкомітет для належного вшанування пам'яті Великого Українця.

О 13-ій годині, після Літургій у Старокутських церквах, до пам'ятника Провідникові прийшли жителі села й чимало гостей – навіть із сусідньої Буковини. До підніжжя монумента люди, а головно молодь, покладають квіти. Панахиду служать отці Юрій (УГКЦ) і Василь (УАПЦ), після чого кожному з присутніх роздають освячене священиками печиво (ця давня традиція Гуцульщини в багатьох селах вже забута). Отці виголошують проповіді, лейтмотив яких зводиться до Євангельської науки, що нема на світі більшої любові, коли хто кладе власне життя «за други своя». На чатах стоять два хлопчики-школярі з державним і червоно-чорним стягами, а дощик, який, здавалося, от-от захлюпоче, відійшов з туманами кудись за гори.

Коротке слово про велич Євгена Коновальця мовить Богдан Глібчук. Наголошує, що це одна з найвидатніших постатей українського народу в ХХ столітті. Провідник ОУН усе робив для того, аби визволити нас із колоніального ярма. Виступають заступники голів райдержадміністрації та районної ради – Ярослав Бринський і Володимир Петричук. Вони акцентують увагу на тому, що Євген Коновалець як талановитий військовик і стратег чітко бачив перспективи й труднощі нашої боротьби за Незалежність розуміючи: без належної організації практично всіх напрямків – ідейного, економічного, культурного, військового – й залучення до їхнього вирішення народних мас, волі не здобудеш. На його прикладі усвідомлюємо, яку важливу роль відіграють видатні особи в історії народів. Недарма проти них скеровується вістря поневолювачів, жертвою якого врешті-решт і став Євген Коновалець. Але створена ним ОУН, хоча й зазнала прикрого розколу, все ж організувала багатолітню жертовну боротьбу УПА.

Старокутський сільський голова Григорій Лаврук подякував і гостям, і односельцям за активну участь у заході, а також у підготовці до нього, закликавши й підростаюче покоління до старанного вивчення біографії Провідника ОУН та засвоєння його ідеологічних настанов. Адже в умовах зазіхання на Незалежність України її одвічним ворогом Москвою знання історії нашої одвічної боротьби є нагальною необхідністю.

Від імені численних гостей виступив депутат міської ради, член НРУ Дмитро Гладун. Він закликав поширити досвід старокутчан на інші села й містечка Косівщини, аби постійно підвищувати просвітній рівень кожного громадянина, пробуджувати любов до вивчення правдивої історії, літератури й мистецтва рідного народу. Це стане надійним заслоном від брехливої ворожої пропаґанди, котра всіма силами намагається сіяти зневіру в наших душах.

Після віча у заповненому залі Будинку культури перед присутніми було виголошено доповідь «Вбивство у Роттердамі» з демонстрацією відеоряду місця подій і причетних до цього злочину осіб – від ідейного організатора Й. Сталіна (який особисто контролював деталі замаху на життя Провідника), до його безпосереднього виконавця – Павла Судоплатова. Важливо зазначити, що практично всі, хто був задіяний у плануванні та здійсненні замаху, згодом були ліквідовані як «вороги народу» – Абрам Слуцький, Генріх Ягода, Ісраель Шпіґельглас, Ніколай Єжов і Лаврентій Берія. А Йосипа Сталіна, як доведено недавно, отруїли його ж «соратники». Вижив лише Павло Судоплатов, але його від розстрілу врятувала (як він сам пише в своїх спогадах) «симуляція безумства». Хоч відбути 15 років у камері-одиночці сумнозвісного Володимирського централу йому таки довелось!

Художні колективи під керівництвом невтомного і знаного далеко за межами Косівщини Маркіяна Ковалюка, за участі його доньок – солістки Людмили й директора Будинку культури Наталки – організували прекрасний концерт. Лунали стрілецькі, патріотичні й народні пісні. Тож на завершення можна сказати словами Тараса Шевченка: слава не вмре, не поляже, а вічна пам'ять про Євгена Коновальця житиме у віках!

Від імені оргкомітету було висловлено подяку громадському активістові Богданові Чепизі, директорці Старокутської школи Ніні Осьманович та працівникам Старокутської сільської ради за підготовчу працю з належного проведення урочистості, залучення до дійства молоді й школярів, особисту активну участь, приклад для наслідування якої варто взяти кожному з нас.

Василь ГУМЕНЮК, *Косівський район*

ІНТЕРВ'Ю

Є ТВОРЧІСТЬ ПІСЛЯ ПРЕМІЇ

(Поч. на 1 стор.)

Л. М.: Безперечно, це так і є. У моєму творчому доробку – двадцять три книжки. З них – сімнадцять поетичних. І в загальному літературному й видавничому процесі я себе відчуваю переважно як поет. Це головне покликання моєї душі й серця. Це моя, якщо можна так сказати, найбільша любов. Це мій маленький світ, в якому я живу, творю, надіюся на майбутні щасливі дні. Це головний стрижень моїх творчих начал. А все інше похідне від нього. Хоч, звичайно, я б ніколи не міг книжки з краєзнавства поставити на другий план. Бо, якщо мої художні книжки – світ образів, символів і художніх узагальнень чи відкриттів, то краєзнавчі книжки – це світ історичного минулого й сьогодення мого рідного села Кропивника, про яке я написав і видав дві книжки: «Село Кропивник з погляду минулого» та «Історія села Кропивник», а також міста Долини і Рожнятова та й області загалом. Це пошук і донесення до читача нових і досі невідомих фактів з історії наших населених пунктів. Це мій власний внесок у розвиток краєзнавчої науки.

В зовсім іншому ракурсі і з іншими думками та іншим сприйняттям говоримо про мої художні книжки, в першу чергу, про поетичні. Це ніби мої маленькі художні полотна, де засобами художнього слова позначені й моя громадянська позиція як поета з публіцистичним пафосом, і мій ліричний світ, в якому я живу і який відчуваю на смак, колір і дотик. Наприклад, пишучи про свій уже рідний Рожнятів, я сказав колись так:

Рожнятів – то не Київ, не Франківськ,
А місто історично-провінційне,
Не мовчазне і не революційне –
Немов сторінка, вирвана з віків.
Тут я живу, печалюся, кохаю,
Тут вперше по землі пішли сини,
Тут щирі таємниці давнини
Нам замок Скарбка щедро відкриває…

Тут зразок того, де і краєзнавство, і моє віршування стоять поруч.

Л. Ш.: *Хочеться почути про творчі плани на майбутнє, про задуми. Над чим працюєте зараз?*

Л. М.: Говорити про плани на майбутнє важко. Хіба можна говорити про те, чого нема. І може й ніколи не бути. Мрії залишаться мріями. Краще скажу про нинішній день. Широких полотен не розгортаю. Але і далі живу у творчому світі, дихаю ним. Останнім часом полюбляються верлібри. Ось один із них:

Молитва землі
До неба,
До сонця,
До Бога,
І день переходить межу,
Що нас ділить з майбутнім,
І вірою наші наповнені
Лагідні кроки,
І світло любові нам ллється
У душу всім сущим.
Каміння,
Вода
І трава
Закарбовують в пам'ять епоху,
Несхибно стоять
При дорозі дерева в тривозі,
І ближчають тіні,
Коли ми ідемо за сонцем,
І мислять дерева –
Думками в десятім коліні.

Л. Ш.: *Що ж, залишається побажати Вам, Любомире Львовичу, творчого неспокою, радості від кожного прожитого дня, гордості від здійсненого, втілення задуманого, Божого благословення у всіх Ваших добрих починаннях. Творіть і дивуйте, широкого лету Вашій багатогранній поетичній душі! Нових звершень і перемог на царині літератури.*

Л. М.: Дякую!

Леся ШМИГЕЛЬСЬКА, *Рожнятівський район*

З КОГОРТИ БОРЦІВ: М. ПРОКОП

ПРОВІДНИЙ ДІЯЧ ВИЗВОЛЬНОГО РУХУ Й ДЕРЖАВНОСТІ

(Продовження. Поч. у № 21–24)

14 квітня 1941 р. провідні члени ОУН – 20 хлопців і одна дівчина – були страчені. До речі, за даними НКВД у квітні-травні цього року було арештовано 1865 членів ОУН, а протягом 1939–1941 рр. розстріляно та ув'язнено до 35 тис. членів ОУН. В'язниці у Львові були переповнені, їх було декілька, серед них «Бригідки», що мали назву від колишнього монастиря ордену св. Бригіди по теперішній вулиці Городоцькій.

Члени ОУН, засуджені на «Процесі 59-ти», під час слідства перебували у в'язниці № 2 по вул. Замарстинівській, після вироку суду – № 1 (по вул. С. Бандери).

У неділю вдосвіта 22 червня 1941 р. групу в'язнів вивезли товарняками на схід України й утримували в тюрмі міста Бердичева Житомирської області.

Початок війни Німеччини з Радянським Союзом врятував життя багатьом в'язням. На початку липня Бердичів горів від німецьких бомб. У паніці енкаведисти закидували тюрму гранатами й наосліп стріляли у камери політв'язнів. Та до сотні в'язнів вдалося не тільки вижити в закутках, туалетах, а й вирватися на волю і серед них Любі Комар. Виснажені, змучені й голодні, вони манівцями добиралися до Галичини, Львова. Та майже всі загинули у вирі національно-визвольних змагань, перебуваючи у лавах УПА, дивізії «Галичина», похідних групах на схід України, ґестапівських тюрмах Німеччини.

На щастя, Люба Комар повернулася до Львова й поринула у боротьбу УПА як радистка і зв'язкова. Для підпілля виконувала надзвичайно важливу працю з виготовлення фальшивих печаток і документів. Наприкінці 1944 р. за дорученням Генерального секретаріату УГВР група осіб, у тому числі Л. Комар, М. Лебедь, о. І. Гриньох, О. Антонович, І. Багряний, подалися на Захід. Шлях до Німеччини проходив через Словаччину, Хорватію, Австрію.

1949 р. подружжя Прокопів еміґрувало до Чикаґо, а потім переїхало на постійне місце проживання, як сказано вище, до Нью-Йорка. М. Прокоп працював у «Пролозі», а дружина – в американському бюро з виготовлення карт для «Енциклопедії українознавства» В. Кубійовича. Вона була винятковою жінкою – самовідданою, працьовитою і надзвичайно скромною. Знаходила час для активної праці і в Українському музеї, підтримувала НТШ, кафедру українознавства при Гарвардському університеті. Господь нагородив подружжя доньками Христею і Лідою, онуками Максимом і Лілією.

Важко переживала смерть свого чоловіка, якого дуже любила. Отримала інсульт, втратила мову. 3 лютого 2007 р. закінчила свою тернисту земну мандрівку.

Усі роки проживання на еміґрації М. Прокоп займався науковою працею як талановитий публіцист, громадсько-політичний діяч, автор багатьох наукових праць. У повоєнні роки на сторінках видань «Прологу» розгорнув велику політологічну діяльність. Крім «Студентського вісника», був редактором україномовного журналу «Сучасність», редаґував англомовний місячник «Огляд української совєтської преси», автор книжки «Україна і українська політика Москви», друкувався у багатьох інших виданнях, зокрема «Українському самостійнику», «Свободі» та інших.

1949 р. у Мюнхені захистив докторську дисертацію на факультеті права і суспільно-економічних наук Українського Вільного Університету на тему «Проблема аналогії в карному праві». В основу своїх державно-правових поглядів вклав традицію українського національного державотворення, випробувану історією боротьби концепцію визволення української нації, в якій одне з чільних місць займають людські та громадянські права представників поневоленої нації. У своїй дисертації визначає, що «охорона реальних інтересів людини є першою передумовою для досягнення такого ідеалу. В тому суть синтезу абстрактного ідеалу і конкретних вимог дійсності».

Степан ЯНКОВСЬКИЙ,
член Національної спілки краєзнавців України, м. Долина

(Закінчення буде)

З РОСИ І ВОДИ!..

ВІТАЄМО!

Івано-Франківські обласне та міське об'єднання ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка щиро вітають **з днем народження**

заступника і відповідального секретаря ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

Михайла СІЧКУ,

члена Ради МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

Надію БОЙКО

і члена Правління МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка

Василя РОМАНКА.

Своєю багаторічною плідною працею, діяльною участю у важливих громадсько-політичних заходах, своєю людською щедрістю ви зробили й робите значний особистий внесок у процеси духовного відродження України. Знаємо й високо цінуємо вашу самовідданість і просвітницьку працю на благо нації.

Бажаємо вам міцного здоров'я, творчого натхнення і многих благословенних літ!

З роси і води!..

Голова ІФ ОО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Степан ВОЛКОВЕЦЬКИЙ, голова ІФ МО ВУТ «Просвіта» ім. Т. Шевченка Василь БОЙКО

ЛІТВІТАЛЬНЯ

СЛОВО СТЕФАНИКА ЖИВЕ

У літературній вітальні «Джерельце» Коломийської бібліотеки № 3 для дітей за участю учнів 7-го класу школи № 3 та їхньої вчительки Уляни Гриджук відбулася літературна година з нагоди 145-річчя Василя Стефаника.

Господиня вітальні бібліотекар Тетяна Власій надала слово про видатного новеліста ведучим Любі Карнауховій та Остапу Бережницькому. Вони розповіли про життя і творчість Стефаника, а читці Оля Рогович, Таня Трофанюк, Христя Яворська, Богдан Семенюк, Павло Вербещук, Катерина Мензак, Юрій Левін ілюстрували розповідь текстами його новел.

На зустрічі з юними читачами виступив лауреат обласної літературної премії імені Василя Стефаника Василь Рябий, який наголосив, що це не просто письменник світового рівня, а таки володар дум селянських, бо на стороні народу. Він і тепер актуальний, коли українці в пошуку кращої долі працюють на чужині. Хіба не знайомий образ Івана Дідуха у відомій новелі?.. Про це поет прочитав свого вірша «Дорога» зі своєї першої збірки «Грань».

Літературна година з книжковою виставкою та бліц-турніром про Василя Стефаника минула як мить, вона запам'ятається всім.

Михайло СЛОБОДЯН,
член НСЖУ, просвітянин

ЩО НА СЕРЦЕ ЛЯГЛО...

СТАРИЙ МЛИН

Зупинилося млинове колесо, –
У млинівці забракло води.
Ледь шепоче вона спраглим голосом
Про той час, що минув назавжди.

Як була переводом-притокою,
Вигравала на сонці, мов скло, –
Заросло, вкрилось русло осокою,
Замулилось дзвінке джерело.

Чую вислів приблудного скептика:
«Обійдеться без неї ріка, –
Крутить жорна і вальці електрика,
Меле млин, є не гірша мука».

Може, й справді не має то значення,
Чим приводиться в рух старий млин,
Тільки щось у житті нами втрачено,
Що було, як весна, дорогим.

Степан ДАСЕВИЧ,
с. Джурів Снятинського району

КНИЖКИ КРАЯН

НЕВТОМНИЙ ПОСОХ ПІЛІГРИМА

Анатолій Осадчий – знана людина в освіті Коломийщини. Він не просто учитель німецької мови, а ще й блискучий перекладач, активний просвітянин, лауреат премії імені Леся Гринюка. Його доробок вміщується в кілька збірок, зокрема, «Ще цвітуть чебреці», «Від Пруту до Рейну», «Посох пілігрима», низки поетичних добірок і пісень в альманасі «Джерельні дзвони».

Вагомою є його збірка перекладів «Від Пруту до Рейну». Тут подані переклади німецькою Шевченківського лауреата, незабутнього колишнього політв'язня Тараса Мельничука, Шевченківського лауреата Василя Герасимюка, Василя Клічака, Василя Кухти, Мирослава Лазарука та Василя Рябого; з німецької – Генріха Гейне, Фрідріха Шиллера, Йоганна Вольфґанґа Ґете; з австрійської – Інґеборґи Бахман, Георга Тракля, Петера Розеґґера.

Це спроба поєднати дві філософсько-світоглядні сентенції – простір і час. Поєднати їх за допомогою унікального інструмента, даного нам самим Творцем, за допомогою Логосу – Слова.

Рейн і Прут – це символи двох народів, німецького й українського. Географічно, а отже, й просторово, ці дві вічні ріки, як і народи, що населяють їхні береги, далеко віддалені одна від одної. Але автор намагається поєднати їх за допомогою поетичного слова, будуючи міжкультурний міст між носіями, здавалося б, абсолютно протилежних мов – німецької та української. А для цього потрібні не лише глибокі знання іноземної мови, а й тонке розуміння історії, звичаїв і мовних традицій того чи іншого народу, ну і, зрештою, самому бути поетом.

Що стосується часового виміру, то й він сягає вглиб більш як на два століття. Осадчий запрошує читача до багатющої скарбниці

німецької та австрійської поезії, а потім поступово веде його у не таке вже віддалене від нас XX століття – і аж до сьогодення.

Широка палітра людських почуттів від мрійливого романтизму до глибокого трагізму просторова гама поетичного слова: Німеччина, Австрія й Україна – ось тло, на якому відбувається одвічне дійство – життя людини.

Книжка двомовна. На мою думку, в цьому полягає ще одна її цінність, адже вона доступна як для українського, так для німецького читача. Особливо вартісним є те, що автор знайомить німецькомовного читача з нашими сучасними поетами-земляками, відомими майстрами красного слова.

Читацької уваги заслуговує збірка «Посох пілігрима», в якій уродженець Вінниччини оспівує місто над Прутом, присвячує вірші дорогим людям, але водночас відчуває гіркоту, не приховує своїх болючих роздумів про людину і світ:

Ми всі на світі пілігрими,
Та де ж ота Свята Земля?
Не видно... Посох загубили
І блудим світом навмання...

Василь РЯБИЙ,
член Національної спілки письменників України

ДО ПЕРВНІВ

КОРЕНЕВИЙ СЛОВНИК

ПОБАЧИЛА СВІТ КНИЖКА ПОЕТА, ПРОЗАЇКА, МОВОЗНАВЦЯ З ОДЕСИ ОЛЕКСИ РІЗНИКІВА «СЛОВОҐРОНА ДУХУ»

Автор досліджує родину однокореневих слів у дієсловах, іменниках чоловічого та жіночого роду, прислівниках та дієприслівниках, наказових відмінках дієслів, кінцевих частинках складних слів, у множині форми слів, прикметниках та дієприкметниках у чоловічому роді.

Як зауважується в анотації, ще такого словника не було. Кожне словоґроно увібрало в себе всі слова відповідного кореня української мови, що постійно доповнюється. Збирач, дослідник, упорядник пояснює, що цікавинкою словоґрон є те, що робить головною одиницею словника не просто слова, а частину слова без префікса, себто корінь, суфікс і закінчення; частинку слова він називає відкорінок, який буває самостійним, живе у мові без префіксів, а чимало є усічених слів, які без префікса не вживаються.

Тож скільки є слів у рідній мові? Хтось гадає, що 68 тисяч, як сказано в словнику Бориса Грінченка. В 11-томному «Словнику української мови» їх є 134 958. Олекса Різників вважає, що слів більше, можливо, мільйон у свідомості українців.

Автор переконаний, що всі слова, зафіксовані на письмі, у словниках, у художніх творах, мають бути внесені й враховані, бо це тисячолітнє надбання народу.

Мова народжується з кожним словом, розвивається, дає нові плоди. Можна творити нові слова. Наприклад: їсти – їстоньки, пити – питоньки, пташеня – пташенятко, пташеняточко, швидко – швидесенько, колисати – колисатоньки. Або спостерігаємо, що стали вживаними словами неологізми.

Також у словнику є кореневі родини прізвищ, населених пунктів.

Без сумніву, кореневий словник, потрібний людям для глибокого пізнання мови, вийшов завдяки спонсорам у Одесі накладом лише 200 примірників. Це не єдина праця Олекси Різниківа, якого знаємо як колишнього політв'язня, лауреата премії імені Тараса Мельничука. Є в нього словник омонімів з одноримками, видана окремою книжкою українська складівниця, яка творить мову.

Отже, на погляд дослідника, найголовнішою є не комунікативна, а людинотворча функція мови. Ця думкосфера, духовіда, знаттєшир, яку вчений Вернадський назвав ноосферою, оточує людину, на зв'язку з нею все життя.

Василь РЯБИЙ, *м. Коломия*

ЗНАЙ НАШИХ!

І В КИЄВІ ВІДЗНАЧИВСЯ

18–19 червня в столиці відбулися змагання – відкритий чемпіонат Києва з легкої атлетики категорії «Мастерс» (осіб поза 30 років). В змаганнях взяли участь спортсмени з областей України. Як завжди, успішно виступив на ньому іванофранківець Василь Кричун, який виграв біг на 5000 м та був третім з бігу на 200 і 800 м.

Н. К.

СПРОБУЙТЕ

12 СПОСОБІВ ОТРИМАТИ ВСЕ, ЧОГО ЗАБАЖАЄТЕ

Це не просто слова! Задумайтесь...

1. У житті процвітають ті, хто не боїться мріяти про щось велике і потім ризикувати заради втілення своїх бажань.

2. Коли ти вже готовий здатися, ти ближче до мети, ніж гадаєш.

3. Навіщо відкладати свою велич на потім? Навіщо чекати кращого часу для втілення мрій і прекрасних можливостей, які відкриває перед нами життя? Чому б не зробити перший крок вже сьогодні?

4. Все, про що ви думаєте, втілюється.

5. Йди до своєї мрії, і всесвіт відкриє тобі двері там, де були тільки стіни...

6. Мине років двадцять, і ти більше шкодуватимеш про те, чого не зробив, ніж про те, що зробив не так. Напни вітрила й пливи із безпечної гавані. Лови попутний вітер. Досліджуй. Мрій. Роби відкриття.

7. Набагато краще згоріти в польоті і впасти вниз, переслідуючи високу мету, ніж провести найкращі дні свого життя перед телевізором десь на задвірках життя (це актуально для 95 відсотків населення).

8. Все, що існує на світі, колись було просто мрією...

9. Той, хто робить, очікує успіху. Той, хто «пробує», очікує, що йому щось завадить.

10. Бери і роби. Не знаєш що робити – роби крок вперед.

11. Наявність мети важливіша від наявності можливостей.

12. Сміливі та яскраво намальовані мрії збуваються мінімум на 110 відсотків. Ви завжди на виході ваших мрій отримаєте +10 відсотків у вигляді додаткових бонусів від життя.

ВІЧНЕ

З НОВОГО ЗАПОВІТУ

ДУМКИ св. ап. ПАВЛА

ДУМАЙМО І НАВЧАЙМОСЯ

■ Любіть один одного без застереження. Боріться проти злого, чиніть добро. Любіть себе взаємно, як брати (Рим. 12, 9–10).

■ Через віру в Ісуса Христа ви дочки і сини Божі. Ви охрещені і належите до спільноти Ісуса Христа (Гал. 3, 26).

■ Ісус помер, воскрес і сидить праворуч Бога. Він заступається за нас. Що може нас відлучити від Христа і Його любови? Чи злидні або лихо, голод чи холод, переслідування? Чи смерть? Та все ми подолаємо, бо Він любить нас. Я певний: жодна влада цього світу не може нас від Нього відлучити (Рим. 8, 38–39).

■ Глядіть, щоб ніхто нікому не віддавав злом за зло, але завжди дбайте про добро один до одного й для всіх (Сол. 5, 15).

■ Брати! Радуйтеся, прямуйте до досконалості, не сперечайтеся і живіть у мирі! Тоді Бог любові й миру буде з вами. Ласка Господа Ісуса Христа, любов Бога Отця і причастя Святого Духа нехай буде з усіма вами (2 Кор. 13).

■ Коли ви гризете та їсте один одного, то глядіть, щоб не знищили ви один одного! (Гал. 5, 15).

■ Як багато, наприклад, різних мов є на світі – жодна з них не без значення! (1 Кор. 14, 10).

■ Любов нехай буде нелицемірна, ненавидьте зло та туліться до доброго! (Рим. 12, 9).

■ Благодать Господа нашого Ісуса нехай буде з вами (1 Кор. 16, 23).

■ Ми для Бога – Христова запашність.

Де дух Господній, там воля.

Видиме – дочасне, невидиме ж – вічне.

Ви – храм Бога живого.

Тішуся я, що можу покластись в усьому на вас.

2 (Кор. 1–5, 9).

■ Не хваліть над міру.

Один Господь, одна віра, одне хрещення, один Бог і отець усіх, що Він над усіма і через усіх, і в усіх (Еф. 4–6).

■ Нехай жодне слово гниле не виходить з уст ваших, але тільки таке, що добре на потрібне збудування, щоб воно подало благодать тим, хто чує (Еф. 4, 29).

■ Діти – слухайтесь своїх батьків у Господі, бо це справедливе! Шануйте свого батька та матір – це перша заповідь з обітницею. «Щоб добре велося тобі і щоб ти був на землі довголітній!». А батьки не дратуйте дітей своїх, а виховуйте їх в напоминанні й остереженні Божому! (Еф. 6).

■ Слово ваше нехай завжди буде ласкаве, приправлене сіллю, щоб ви знали, як ви маєте кожному відповідати (Кол. 4, 6).

■ Глядіть, щоб ніхто нікому не віддавав злом на зло, але завжди дбайте про добро один для одного й для всіх (Сол. 5, 15).

■ Старшого не докоряй, але вмовляй, немов батька, а молодших – як братів. Старших жінок – немов матірок, молодших – як сестер, зо всякою чистістю (Тим. 5).

■ Бо корінь усього лихого – то грошолюбство (Тим. 6, 10).

■ Розсипав та вбогим роздав – його справедливість триває навіки (Кор. 9, 9).

■ Бо коли я молюся чужою мовою, то молиться мій дух, а мій розум без плоду (Кор. 14, 14).

■ Любіть один одного братньою любов'ю, випереджайте один одного пошаною! (Рим. 12, 10).

Виписав із Послань св. апостола Павла
Богдан СУШЕВСЬКИЙ, *просвітянин*